

La Llotja de València acull una sèrie de tresors bibliogràfics

Jesús Huguet: "Ens trobem davant d'una exposició excepcional"

Per a Jesús Huguet, cap del Servei de Publicacions de la Conselleria de Cultura de la Generalitat valenciana i comissari de l'exposició La impremta valenciana, un dels fets més remarcables de la mostra ha estat la participació unitaria d'estaments públics i privats en el projecte.

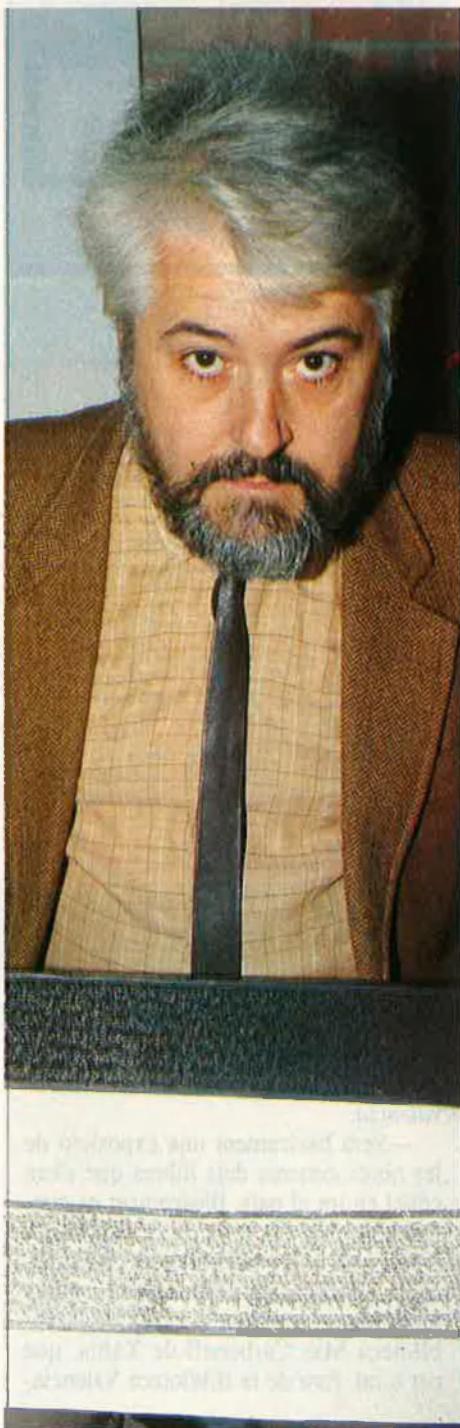
Com naix la idea de fer aquesta exposició sobre la impremta?

—L'exposició va sorgir com a conseqüència de la creació de la comissió a l'Ajuntament de València del Tirant lo Blanc —ja fa vora dos anys—. És en aquell moment quan naix la idea de fer una gran exposició que tinguera present *la vessant industrial*, si es pot dir així, del Tirant com era la impremta. A partir d'ací vam començar a treballar en el projecte. Es crea una comissió assessora i tècnica on estan representats tant institucions públiques com privades, i a estudiosos del Tirant i de la impremta, com Ricard Blasco, Josep Palàcios o Pérez Contel, que va faltar fa poc. A partir d'ací començà a treballar tot l'equip, tant de direcció com assessor. Implicaren no sols institucions com eren la Generalitat, la Diputació, l'Ajuntament de València i el Ministeri de Cultura sinó també empreses o entitats privades. I hi va entrar de seguida el Museu del Puig o l'Associació d'Industrials Gràfics de València.

—¿Com s'ha estructurat l'exposició?

—L'exposició bàsicament constarà d'una sèrie d'apartats. Hi haurà una sèrie de fitxes tècniques. Aquestes estaran realitzades en un tipus determinant de lletra que tinga relació amb el contingut de l'apartat. Per exemple, l'apartat que parla de Gutenberg i de la invenció de la impremta, la fitxa i l'*explicació de la falla*, per dir-ho d'alguna manera, anirà en lletra gòtica. Però, en contrapartida, la fitxa que parla del *Tirant* o dels primers anys de la impremta valenciana anirà en lletra romànica perquè és la lletra en què estan realitzades *Les Trobes*, que és la primera gran obra de la impremta valenciana. O hi ha, per exemple, l'apartat que recull les màquines més sofisticades pel que fa a la impressió, que anirà en una lletra tipus ordinador.

D'altra banda, a l'exposició se li ha do-

nat un cert sentit didàctic, i sobretot que resulte amena per al visitant. En l'exposició hi haurà de l'original del *Tirant* a l'original de la Bíblia de Gutenberg, passant per una primera edició dels Evangelis de Martí Luter o una primera edició d'Erasme de Rotterdam, això si parlem de llibres. Però també s'hi podrà veure una reproducció de la impremta de Gutenberg funcionant, o un taller de fabricació de paper de Tina. O contemplar les últimes maquinàries més espectaculars en el món de la impressió. Fins i tot una mini-impremta, que estarà treballant durant l'exposició. Hi haurà també joies, com la possibilitat de veure un tros del paper del Llibre dels Morts o un tipus d'impremta metàl·lica anterior a la creació de la impremta de Gutenberg.

—Realitzar aquesta exposició amb uns ingredients tan excepcionals deu haver estat una empresa complicada

—Sí. Portar la Bíblia de Gutenberg o la primera edició d'Erasme o de Tomàs Moro no ha estat fàcil. Per exemple, la Bíblia de Gutenberg ve de la Biblioteca de Burgos, és una de les poques que hi ha al món i l'única a l'estat espanyol. Altres joies bibliogràfiques venen d'Alemanya. Però també es podran veure unes pedres litogràfiques de Toulouse-Lautrec procedents del Museu Nacional de París. Tot això implica negociacions, assegurances, transports especialitzats. Jo crec que el públic que visite l'exposició podrà contemplar peces úniques, moltes de les quals reunides per primera volta.

—¿Quin tipus de muntatge s'ha realitzat per a l'exposició?

—L'estructura de l'exposició es trobarà al saló columnari de la Llotja. Per primera vegada utilitzarem un espai de La Llotja que la gent desconeix, els soterranis. Ací el públic podrà veure com es fabrica el paper de Tina, quasi com si fóra un taller real. Toni Paricio i Edelmiro Galdon s'han encarregat de tot el muntatge de l'exposició. Ells són els pa-

res de la criatura. D'altra banda cal pensar que la Llotja de per si és un espai magnífic, i nosaltres no hem volgut *alterar-lo*. Presidint en el centre de la Llotja, hi haurà la premsa de Gutenberg, com a símbol central de l'exposició. Hi haurà també uns ordinadors on el públic podrà consultar els apartats de l'exposició.

—A banda de l'exposició de la Llotja, *¿quins altres aspectes destacaries?*

—Hi ha una activitat molt bonica que és la recuperació dels llibres bàsics de la tipografia valenciana. Cal dir que la impremta valenciana històricament ha estat la gran impremta de la Península Ibèrica i la mare de la impremta americana. Hi ha una sèrie de publicacions valencianes que han estat fonamentals. Així, hem volgut recuperar aquests llibres fent edicions facsímils. També hi ha el projecte de la creació d'un alfabet tipogràfic valencià, Xúquer. Per primera vegada a

na, és el millor fons de tema valencià que hi ha a tot el món.

—*¿De quina manera ha col.laborat l'empresa privada en l'exposició i els actes paral.lels?*

—L'empresa privada ha actuat de dues maneres. D'una banda, patrocinant moltes coses, però de l'altra, protagonitzant també moltes coses. Entre els organitzadors hi ha per exemple el Museu del Puig, que és una entitat privada. També hi ha l'Associació d'Indústries Gràfiques de València, firmes comercials, etc. No solament han actuat com a patrocinadors sinó també com a parts responsables de l'exposició. A mi no m'agradaria que la gent pensara que solament és un tema institucional, sinó un projecte, que jo crec que per primera volta es fa a València, on intervenen tots els estaments de la societat que puguen estar implicats. Així, per exemple, en el que podríem anomenar consell assessor, estan repre-

València es crea una tipografia des d'ací, que és la tipografia amb què s'ha fet el catàleg de l'exposició. També hi haurà uns cursos monogràfics destinats a professionals del món de les arts gràfiques patrocinats per l'IMPIVA, sobre temes industrials, comercials, etc. Hi ha també, com ja s'ha anunciat, una sèrie d'exposicions paral.leles com la de cromos i retallables, la d'auques, la de gravats, la de paper reciclat, i ex-libris que acompanyaran l'exposició central.

—*Hi ha també anunciada per a més endavant una exposició sobre el llibre valencià.*

—Serà bàsicament una exposició de les obres cimeres dels llibres que s'han editat en tot el país. Bàsicament es conformarà amb els fons de la Biblioteca Universitària, de la Biblioteca Valenciana, de la Biblioteca Municipal, i altres biblioteques públiques, i més de la Biblioteca Mas Carbonell de Xàbia, que per a mi, fora de la Biblioteca València-

sentats, en primer lloc, els estudiosos del tema del *Tirant* i la impremta, com ja he dit abans, Ricard Blasco, Josep Palàcios, els col.leccionistes com Josep Huguet, els historiadors com Angelina García, industrials com Eduardo Abarca, Manuel Soler o Ricardo Vicent. Aquest ha estat un projecte institucional en un principi, però després s'hi han integrat altres estaments. Però no solament col.laborant o patrocinant, sinó com a protagonistes.

Carles Gàmez